

WPŁYW SAMOZAPYLENIA NA OSADZANIE NASION U NOSTRZYKU BIAŁEGO (*MELILOTUS ALBUS* DESR.)

B. BARCIKOWSKA

Badania nad samozapyleniem przeprowadzono u nostrzyku białego dwuletniego oraz jednorocznego. U obu form nostrzyku stwierdzono znaczną zdolność do samopłodności.

Materiał wyjściowy stanowiły odmiany amerykańskie, a u nostrzyku dwuletniego uwzględniono również kwalifikowany materiał siewny z województwa poznańskiego oraz dziki ekotyp pochodzący z Olsztyńskiego.

U obu polskich grup nostrzyku białego dwuletniego oraz u nostrzyku jednorocznego stwierdzono wzrost samopłodności wraz z większym zróżnicowaniem cytoplazmatycznym między gametami męskimi i żeńskimi.

W obrębie nostrzyku z Poznańskiego stwierdzono dwa typy roślin o różnej budowie kwiatków:

1 — ze słupkiem dłuższym od pylników

2 — ze słupkiem o równej długości z pylnikami:

Osobniki należące do typu drugiego wykazują znacznie wyższą samopłodność.

Obliczając współczynnik korelacji dla procentu nasion zawiązanych pod wpływem samo- i obcozapylenia w pokoleniu S_2 nostrzyku jednorocznego otrzymano wartość „ r ” wynoszącą $+ 0,533$. Świadczy to o tym, że zarówno samo- jak i obcopłodność uwarunkowane są podobnymi, lub tymi samymi czynnikami genetycznymi, wpływającymi na ogólną wysoką lub niską płodność.